

Előfizetési ár:
(Postán küldve)Egész évre 32.—
Fél évre 16.—
Negyed évre 8.—
Egy óra 3.—

ELLENZÉK

Előfizetési ár:
(Házhoz hordva)Egész évre 32.—
Fél évre 16.—
Negyed évre 8.—
Egy óra 3.—

POLITIKAI NAPILAP

Szerkesztőség:

Kolozsvárt, Deák Ferenc-utca 35. sz. emelet

Alapította: BARTHA MIKLÓS

Kiadóhivatal:

Kolozsvárt, Deák Ferenc-utca 35. Telefon 9.

Anglia csodát vár.

Régi igazság, de nem lehet eléggé hangoztatni, hogy nem az a nagyobb hibás, aki elkezdte a háborút, hanem az, aki mindenáron folytatja és hallani sem akar a békéről. Ezek a bűnösök nagyrészen Angliában élnek és innen szuggerálják szövetségeseiknek a háborús kedvet, gyűlölséget, a győzelmi hitet, amiből már nem lesz semmi. De a gögös Anglia, amely legyőzhetetlennek hirdette az antantot, most nem meri bevallani, hogy tévedett, hanem ehelyett gyűlöletes módon a háborúra uszítja barátait. Azt hitte, hogy a központi hatalmak békehajlandósága gyöngeség jele. Nem akarta meglátni, hogy minden ellenségünket megtörtük, azok csak a végső öröklődéssel igyekeznek győzelmet csikarni ki.

A központi hatalmak békejobbát állandóan Anglia tiltakozására utasítják el elleneink, pedig azóta is, hogy békehajlandóságunkat nyilvánítottuk, sok tanujelet adtuk erősségünknek. Azóta vallott hűdarcot a nagy olasz offenzíva. Azóta akadt meg a flandriai angol düh; azóta foglaltuk el Rigát, az Oesel stb. szigeteket. Hát ki mondja azt, hogy mindez a gyöngeség jele?

Most már még Anglia sem. Legálább nem olyan fenhéjazón. Ma már sűrűn ismétlődnek a béke hírek és Anglia sem beszél olyan határozottan a végső győzelemről. De ha valamely angol miniszter, vagy diplomata megszólal, mégis büzlök a gögőtől, az önhittségtől a beszéde. Nem átalják úgy beszélni, mintha legyőzték volna már a központi hatalmakat. Ezért születik nehezen a béke, mert Anglia még mindig úgy ábrándozik, mint aki a csizmája sarkát rátette egy legyőzött világra. Anglia még mindig csodára vár. Hát ha valami csoda újra szüli az orosz hadsereget?! Hát ha valami másik csoda eltöri a német buvárhajókat?! Hát ha Amerika 1 millió hadsereggel ide repül Angliát segíteni. A csoda pedig addig késik, míg Angliát is megveri a német!

A háború hírei.

Hivatalos jelentések.

Ludendorff jelenti: Keleti harctér: Csapataink a Svorbe-félszigeten még ellenálló ellenséges erőket legyőzték, Oesel szigete ezzel teljesen birtokunkban van. A zsákmány növekszik. Tegnap több mint 1100 foglyot szállítottunk be. Tengerészeti haderőink Oeseltől északra és a Rigai-öbölben orosz rombolókkal és ágyunaszádokkal harcot vívtak, amely reánk nézve kedvezően végződött. Az ellenséges hajókat, anélkül, hogy veszteséget szenvedtünk volna, visszatérésre kényszerítettük. Tengerészeti léghajóink bombázták Pernau, itt nagy tüzvészek törtek ki.

Nyugati harctér: Flandriában a tüzérségi harc az Yser árterületétől a Lysig tegnap ismét jeletekeny erőre emelkedett, este egyes szakaszokon, ma reggel pedig az egész arcvonalon fokozódott a tüzelés. A felderítő ütközeteken kívül, amelyek a Labasse-csatorna és a Carpe között is számos alkalommal folytak, gyalogsági tevékenységre is került a sor.

Arz jelenti: Az olasz harctéren, a Monte San Gabrielle szakaszon ismét visszavertük az olasz előretöréseket.

Amerikai gőzkalapács.

Hágából jelentik: Northcliffe lord, az angol újságírók ráváltán beszámoló Amerikában szerzett benyomásairól. Szerinte lázas készülődés folyik, óriási összegeket

folyósítanak különösen hajóépítésre és repülőgépvártásra. Northcliffe az amerikai hadigépezetet egy óriási gőzkalapáchoz hasonlítja, amely a porosz militarizmust porrá fogja őrölni

Michaelis állása nagyon megingott.

Mint Berlinből jelentik, Michaelis birodalmi kancellár állása erősen megingott. A Vorwärts — hivatkozva Michaelisnek a bibliában való jártasságára — Jónás prófétát emlegeti, aki hasztalan dobálta a tengerbe utitársait, a hajó addig nem könnyebbült

meg, amíg Jónás maga is el nem szánta magát a vízbeugrásra. A Berliner Tageblatt értesülése szerint a kancellár az utóbbi napokban tanácskozott a birodalmi gyűlés vezetőférfijaival a legutóbbi események után beállt politikai helyzetről.

A választójog kiterjesztésének hatása nemzetiségi viszonyainkra való tekintettel.

Irta: Dr. Vertán Endre
országgyűlési képviselő.

II.

A németekkel közösen lakott 19 törvényhatóságban, névszerint: Baranya, Fehér, Sopron, Tolna, Vas, Veszprém, Bács-Bodrog, Szepes, Máramaros, Arad, Krassó-Szörény, Temes és Torontál vármegyékben; Sopron, Pozsony, Temesvár, Versec és Pancsova törvényhatósági joggal felruházott városokban a magyarajkuaknak a németajkuakhoz való viszonyát tekintve, megállapítható, hogy e területen 374.109 irni-olvasni tudó magyar férfival szemben 255.044 ugyanilyen németajku áll, a ma érvényben levő törvény szerint pedig 234.466 magyar- és 156.691 németajku nyerhet választójogot.

Arányszámokban:

A magyarok a 24 éven felül irni-olvasni tudó férfiak között 422, a mai törvény szerint választójogosultsággal felruházhatók kö-

zött 45.7%-kal, a németajkuak pedig mindkét esetben 29%-kal szerepelnek.

Anélkül tehát, hogy a németek a választói jog kiterjesztése esetén bármit is veszítenének, a magyarok a mai törvény intézkedése alapján 30% ot nyernek, mely nyereség azonban alig bír jelentőséggel, tekintve, hogy javarészen azon súly nélküli nemzetiségek rovására esik, melyek a magyar nemzeti állameszmének feltétlen hívei s kiülön nemzetiségi aspirációkat nem táplálnak.

A mai törvény, tehát e zónában a 24 éven felül irni-olvasni tudó férfiak választójogosultsággal való felruházásával szemben, a magyarság erősítését segíti elő, noha itt is 41.290 nel több magyarajkút foszt meg a jogosultságtól azon németajkuaknál kiket e jogosultságból szintén kizár.

Egyes törvényhatóságoként a mai törvény a magyarság arányszámát javítja meg:

1. Sopron t. j. v.-ban, hol ez 43.2-ről 48.3%-ra,

2. Pozsony t. j. v.-ban, hol 45.9-ről 48.4%-ra,

8. Temesvár t. j. v.-ban, hol 43·2-ről 46·8%-ra emeli fel.

A németek arányszámát javítja:

1. Moson vm.-ben, ahol ezt 55·2-ről 58·1%-ra,

2. Tolna vármegyében, ahol 28·3-ról 31·8%-ra,

3. Bács-Bodrog vm.-ben, ahol 32·9-ről 35·2%-ra emeli fel.

E kedvező eredménnyel szemben azonban veszteséget okoz a magyarságnak:

1. Tolna vm.-ben, ahol ezt 70·8-ről 67·5%-ra,

2. Bács Bodrog vm.-ben, ahol ezt 40·2-ről 37·8-ra,

3. Máramaros vm.-ben, ahol ezt 44-ről 22%-ra,

4. Arad vm.-ben, ahol ezt 34·2-ről 27·4%-ra szállítja le, az első két vármegyében a németek, Máramarosban a románok és ruthének és Arad vármegyében a románok javára.

A németajkuak is veszítenek a mai törvény intézkedései alapján:

1. Sopron t. j. v.-ban, hol arányszámuk 54·4-ről 49·7%-ra,

2. Máramaros vm.-ben, hol 21·5-ről 12·5%-ra,

3. Temesvár t. j. v.-ban, hol 42·7-ről 39·5%-ra,

4. Pancsova t. j. v.-ban, hol 34·7-ről 32%-ra száll alá, és pedig Sopronban és Temesvárt a magyarok, Máramarosban a románok és ruthének, Pancsován a magyarok és szerbek javára.

Amint tehát ebből látható, a szélesebb körű választójogi kiterjesztésével szemben a mai törvény e zónában is csak két törvényhatósági joggal felruházott városban, Sopronban és Temesvárt eredményez pozitív eredményt a magyarság javára, de e nyereséggel szemben nem egy helyt igen érzékeny veszteséget okoz, ha nem is annyira a németiség, mint inkább a többi itt lakó nemzetiségek, a románok és rutének javára.

A magyarság terhére okozott e veszteséget pedig annál is inkább súlyosnak kell tekinteni, mert amíg nyeresége abszolút többséget sehol sem eredményez, addig Máramaros vármegyében a németekkel együtt birt abszolút többségét veszti el, melyet a románok és ruthének nyernek meg.

Politikai hírek.

A képviselőház holnap ülést tart, amelyen megkezdik az indemnitás tárgyalását.

*

Eltörlik a fuvardijakat.

Az új választójogi javaslatnak igen fontos intézkedése, hogy a választási jelvények, zászlók, tollak használatát és a választók etetését és itatását eltiltja, sőt eltörli a fuvardijakat is. A régi korrupciónak tehát ezzel vége.

*

Miskolc város déli kerületének képviselői mandátuma megüresedik: a mostani képviselő, Szentpályi István dr. polgármester lesz. A város közéletének vezetői Wekerle Sándor miniszterelnököt kérik fel a képviselőjelöltségre.

Az ELLENZÉK telefonszáma 9.

Többtermelés.

Gabonában, burgonyában, zöldség-neműekben, hüvelyesekben, gyümölcsben, mézben, tejtermékekben.

— A földművelésügyi miniszter figyelmébe. —

Kolozsvár, okt. 18.

Amióta a bevándorlott magyaroknak a fegyver mellé kezébe adták a földművelő szerszámokat, nem volt oly nagy érdeklődés és kedv a vetés, ültetés, konyhakertészet iránt, mint amilyen ma mutatkozik.

Disztertekben a virággyakat bab és krumplicsültvények foglalták le. Tanácsosok, itélőtáblai bírák feleségei nyári délutánokon Kolozsvárt a zöldséges kertekbe vonulnak s míg az est beáll, kapálnak és gyomláznak; öntöznek, ültetnek, szednek. Örömtől sugárzó arc-csal jelentette egy táblabíró hazuról elkényeztetve nevelt felesége, hogy az ideai szárazság dacára 200 öles táblájából 700 korona értékű babot, veteményt vitt haza a konyhára, azonkívül van egész télire a több tagból álló családnak krumplics, káposzta, levesbe való zöldség, uborka, paradicsom, bab.

Igazi művelt nők ma Kolozsvárt legszébb tennispályának a zöldséges táblát tekintik; e pályán a foglalkozás oly edző sport, melyen Isten áldása van, mely erőt ad és nemesít.

Hatvan év kellett, hogy Petőfi ama gunyolódó versét: „A paraszté a dolog; én magyar nemes vagyok” megszívleljük s átvigyük véreljésünkbe.

A kolozsvári tisztviselők nőtagjai dacára, hogy jobbára sohase foglalkoznak földmunkával, kertészkedéssel, magasabb műveltségükkel kis zöldséges táblájukon többnyire több eredményt értek el a többtermelésben, mint a különben nagyon szorgalmas hóstái asszonyok.

A legtöbb zöldséges táblán a szorgalmas munkát értelem szerint igazodott számba vette az időjárás viszonyokat s a szárazság okozta hátrányt csökkenteni igyekeztek.

Egy jó kapálás egy öntözés, ezt mondotta a régi magyar gazda.

Az esőhiányt, mikor a talaj megkérgesedett, kapálással pótolják. Ha t. i. a talaj kérgesedő felületét 6—10 cm-re porhanyóvá teszik, a hajcsövesség folytonosságát megszakítják. A felszínre törekvő víz a porhanyóvá tett réteg alatt marad s a gyökérzet hozzájut a nedvességhez.

*

Németországban már nagy tökélyre vittek kis területeken a többtermelést; a talaj kiszáradását a felület lázításával, kapálással, garaszolással érik el.

Erdélyben a szász földön üzik a gazdák a sorbavetést, nemcsak a tengeri, hanem a kisebb, belterjes művelés alá vett buza-táblákon is. Német minták után dolgoznak.

Ugyanígy kezdik a művelést Aranyosrákoson is. De itt székely leleményességgel. Itt egy értelmes kisgazda 5 hold földön szorgalmas és észszerű munkája után anyagi gondok nélkül uriasan él; gyermekeit városban képes iskoláztatni.

Tordán egy birtokos minden szem törökbuzát fészekbe tett marék érett trágya fölé helyez el. A művelést nem sajnálja. A termés felülmúlja a Kánaán mesének tartott eredményét.

Nagyon fontos a többtermelés a buza-táblákon.

Jó szolgálatot tenne a földművelésügyi miniszter, ha erre gyakorlati gazda által népszerűen irt útmutatót adna ki s azt első sorban érdeklődő tisztviselők között osztaná ki 200 négyzetöl buzatermesztésre előkészített földtáblával. Ekkora területen az általános gyakorlat szerint 7—8 métermázsza buza termesztendő. Ez tehát egy kis családnak évi szükségletét fedezi.

S a kis családban e kis területen a természetessel járó könnyű munkát ép oly

játszva végezhetik gyermekek és felnőttek, mint a teniszjátékol.

Itt is szerepet játszik a sorok 25 cm. távolsága közt levő terület felkapálása tavasszal, amikor a buza szárba indul. Célja ennek az, hogy a föld hajcsöveit elrontsa s a föld nedvességének elpárolgását csökkentsse. Ezt a kapálást géppel s gyerek is végezheti.

Aki különösebben érdeklődik e nagyon érdekes buzatermesztés iránt, olvassa el a dévai ált. tanítóképző 1915—16. évbéli Értesítőjében annak nagyon gondos és szakszerű leírását. Kézelfoghatóvá válik ebben, hogy miként lehet viharoknak ellentálló nádszerű vastag buzaszálakat nevelni, melyek 20—50—100 darab kalászt is adnak egy-egy száron.

E többtermelésnél egy métermázsza szem egy harmaddal kevesebb munkával termesztendő, mint az eddigi műveléssel.

A földterületeknek csak egynegyed részére van szükség, a vetőmagnak pedig csak egytized részére.

Itt az idő tehát arra nézve, hogy a kormány módot nyújtson erre vállalkozó értelmesebb egyéneknek, főleg tanítóknak, tisztviselőknak s jobb kisgazdáknak kis területeken való többtermelésre.

És e termelést nemcsak gabonában, de konyhakertészeti termékekben is elő kell segíteni.

Módot kell nyújtani arra, hogy szivel-lélekekkel törekedjenek fokozottabb eredményt elérni.

Kiállításokat kell tervbe venni. Pályadíjakat kitűzni 100—1000 koronás összegekben a teljes sikerekért.

És itt nem szabad megállani.

A gyümölcsös kertek fejlesztésére, a méz termelés fokozására, a tejtermékek előállításának nagyobb lendületére is befolyást kell gyakorolni. S valljuk meg, ha a kormány jóakarátának napsugara rásüt, ebben a tejjel-mézzel folyó országgrészben ennek elérése nem lesz — hoszorkányság.

Ezekről jövőre.

Szemlélő.

ZENE.

Ritka gyűjtemény fog megjelenni ez év karácsony idejére. A „Nádor-féle karácsonyi album” 10-ik köteté, a legpompásabb, a legszebb dal- és zongoragyűjtemény lesz az ideai karácsonyi zeneműpiacon. A magyar nótakincsnek színe-javát tartalmazza, a legismertebb zeneszerzőktől: Anyos, Eröss, Fráter, Kondor, Karpáthy dr., Révffy dr. és Sas dalai egytől-egyig szépek, magyarosak; a kabaré-irodalom és a könnyebb műfajú muzsika számottevő újdonságainak legismertebb szerzeményei méltán sorakoznak az album művészi értékének emeléséhez, a kiadó itt is a legjavát adja, Buday, Czeglédy, Erbé, Nádor leheletszerű, finom dalaiból valóságos kis zenei csokrot találunk, van még benne sok magyar bakanóta a legnépszerűbbek közül, keringők, indulók. Szalondarabok és német katonadalok egészítik ki a fényesen összeállított gyűjtemény gazdag tartalmát. Az albumban megjelent művek nagy része ének és zongorára jelent meg s így azt hegedűsök is játszhatják. Előjegyzéseket csak november hó 15-ig fogad el a kiadóhivatal s ajánljuk olvasóinknak, hogy minél előbb rendeljék meg, mert tekintettel a nagy papírhányra, az album csak korlátozott példányszámban jelenik meg s így az előbb beérkező rendelések lesznek előbb elintézve. Az album ára füzve 8 korona, kötve 10 korona, a pénzt előzetesen is be lehet küldeni, ebben az esetben a füzött albumnál postaköltséggel 8 kor. 70 fillért, a kötött albumnál pedig 11 koronát kell be küldeni, vagy lehet utánvételt is megrendelni a kiadónál, Nádor Kálmánál, Budapest IV., Károly király-ut 8., vagy bármelyik helybeli könyvárusnál is megkapható.

Felhívás előfizetésre!

Az év utolsó negyedére kérjük az előfizetési díjak megküldését. Árunk maradnak a régiéek:

Negyedévre . . . 8 K
Egy óra . . . 3 K

Kérjük az előfizetési díjakat mielőbb megküldeni a kiadóhivatalnak. Elő lehet fizetni bármely naptól kezdve.

HIREK

— **A kolozsvári választójogi liga** vasárnap délelőtt a Nyári szinkörben gyűlést rendez, mely alkalommal dr. Supka Géza fog előadást tartani „A választójog és a közeposztály” címmel.

— **Potor Dezső** adóhivatali főnök figyelmezteti mindazokat, akik a hadmentességi díjra vonatkozó vallomásukat még nem adták be, hogy azt 8 nap alatt adják be.

— **Csökkentsük a világitást.** A fa- és szénhiány, mely a tél beálltával válik még jobban érezhetővé, a kellő mennyiségű villamosáram előállítását már is nagyon gátolja. Ennek természetes következménye az, hogy redukálnunk kell a villanyfogyasztást. A rendőrkapitányság már régen bocsátott ki egy ezt célzó hirdetményt a villanyfogyasztókhoz s hogy annak nem volt kellő hatása, arról egy legujabban tartott razzia alkalmával győződött meg, mikor is a villanypazarló összes éjjeli mulatóhelyek külső világitását teljesen megszüntette, a belső világitást pedig felére mérsékelte. A rendőrségnek szándékába van a magánházak és lakások fogyasztását is ellenőrizni. A közönség ezért saját érdekében cselekszik, ha a legszükségesebb mennyiségű áramot fogyasztja, mert a rendőrség teljes szigorral fog eljárni a villanypazarlókkal szemben.

— **Kóczé Antal hegedűje.** Egy néhány napig Kolozsvárt időzött Kóczé Antal s ez idő alatt a Bristol-kávéház közönségét gyönyörködtette hegedűjével, mely sok más muzsikával szemben azzal a jó tulajdonsággal bírt, hogy szépen tudott sirni s még szebben kacagni. Kóczé művészi turnéjáról az éjszaka akart Budapestre visszatérni. De közben egy kis malőr érte. A kocsis ülésére fektetett szépen szóló utitárs, miközben gazdája egy néhány helyen bucsulátogatást tett, az éjszaka leple alatti hűtlenül eltűnt. Ma délelőtt bánatos arccal jelentette be az esetet s a rendőrség azonnal megindította a nyomozást a 10.000 korona értékű hegedű után.

— **Megbüntetett árdrágító.** Olasz András sebesdi erdőpásztor 60 napi elzárásra és 300 K pénzbüntetéssel sújtotta a rendőrség, mert egy öt kilós libáért 90 K-t kért s a rendőrszem felszólítására sem akarta a mérleget használni.

— **Lopások.** Izsák Miklós timárutcai lakostól az éjjel 10 tucat harisnyát loptak el 1000 K értékben. — Takács Árpád Boldogutca 31 sz. alatti lakos 470 K értékű villany felszerelési cikkei eltűnését jelentette. — Rathy Ferencről egyetemistai lakásán egy aranyórát és két gyűrűt loptak el. — Vegh

József kerekdombutcai lakásáról 1601 K készpénz tűnt el. Az ismeretlen tettesek ellen a rendőrség mindenik esetben bevezette az eljárást.

— **A növédelmi hivatal** a Mátyás-térről átköltözött a Király-utca 25. szám alá, ahol a városi mérnöki hivatal és árvászek is van. Hivatalos órák kedden és pénteken délelőtt tartatnak a növédelmi hivatalban.

— **Anszíriában megadóztatják a pezsgőt és a bort.** Bécsből jelentik: A képviselőház mai ülésén törvényjavaslatot terjesztettek be a pezsgőbor adójának felemeléséről. A javaslat szerint a szőlőből készült pezsgőbor adóját 80 fillérről 2 koronára, a gyümölcsből készült pezsgőborét 20 fillérről 60 fillérré emelik fel. Azonkívül felemelik a borítal adót is, még pedig a bor, a gyümölcsbor, a gyümölcsmust, a bormust, a málna és a malátabor adóját egyformán. Az új adók 1918. január 1-én lépnek életbe. A boradó várható jövedelmét 112 millió koronára becsülik, ami az eddigi adójövedelemmel szemben 98 millió korona emelkedést jelent.

— **Tisztviselők tűzifája.** Kétszeri nyilvános közlés után a fautalványok kiosztásának határidője október 15-én lejárt. Az át nem vett utalványok most azok nevére iratnak át, akik önhibájukon kívül az első öszszeírás alkalmával kimaradtak. Ezen igénylők a részükre kiállított fautalványjegyeket október 22-ikétől november 1-ig napja déli 12 óráig átvehetik. (Itélőtábla I. emelet 75. sz. a.) Ezen határidőn túl a fennmaradt jegyek a városi tanácsnak további rendelkezésére bocsátatnak. A tisztviselők egyesülete.

— **Mérgezés.** Dódi Lajosné tegnap eddig még nem ismert szerrel mérgezte meg magát. A kihívott mentők részesítették első segélyben és szállították be igen súlyos állapotban a belgyógyászati klinikára.

— **Tudodki Miklós.** Vadász József honvédfőhadn. hadifogoly írja Tobolszkból hozzátartozóinak: „Jól vagyok. Jelenleg egy új társunk jövetelen örvendezik. Tudodki Miklós érkezett ide kíséretével. Túlán itt jobban érzi magát.”

Tudodki Miklós nyilván nem más, mint Romanov Miklós excár, kit Tobolszokban internáltak.

— **100 métermázsza** buzavetőmagot ajánlékozott gróf Berchtold Lipótné Háromszék-megyének.

— **Egy 48 as hős halála.** Sepsiszentgyörgyről írják: Györke Sándor 48 as honvédfőhadnagy 83 éves korában Sepsiszentgyörgyön elhunyt. Az aggastyán honvédtiszt itthon élte át az oláhok rövid garázdálkodását. A megboldogult szabadsághős több ütközetben vett részt, melyek közül megemlítendőnek tartjuk a temesvári, kökői, két szentgyörgyi és szemerjai, segesvári és bánffyahunyadi csatát. Puritán gondolkozására s igaz magyar voltára vett fényt utolsó kívánsága, hogy gyaluatlan fehér deszkaporsóban temessék el a szemerjai temetőben nyugvó felesége, Komjátszegi Róza mellé, a függetlenségi párt nemzetiszínű lobogója alatt kísérték utolsó útjára s a Szózat és Himnusz akkordjai mellett hantolják el.

— **Perzsa kabát az istállóban.** A D. Hirlap írja: Budapestben és a környékén vásárlási láz dühöng. Mindenki igyekszik a pénzt befektetni. Házakat, butort, ékszer, szöveteket, selymet vásárolnak és az ár mellesleg. Kisebb budai házáért, melynek hat év előtt 35.000 korona volt az ára, 240.000 koronát fizettek. 5000 koronás briliáns függőért 12.000 koronát kért és kapott egyik budai ékszerész. A vidéki parasztok vásárlási kedve sem kisebb. Egy divatos szücsnél valaki bekecs helyett 2000 koronáért női perzsa kabátot vásárolt, mert az jó lesz neki a hideg ellen, ha éjjel kinéz a marhák közé. A Rákóczi-uton, zongorakereskedésben parasztasszony fizetett ki 6000 koronát „egy kicsodáért, amit ha nyomogatnak, szépen szól.” Még azt sem tudta, hogy amit vesz, annak a neve zongora.

LEGUJABB

Az „Ellenzék” távirat-telefon- és expressz-tudósításai.

A németek új flotta bázisa.

Budapest, okt. 18.

A Petit Parisien írja: A németeknek azért kellett a keleti tengeren szilárd bázis, hogy adott pillanatban felvegyék a harcot az orosz flottával.

A Temps jelenti, hogy Oesel és Dage a legfontosabb stratégiai pontok. Elérkezett a pillanat, amikor az entene-flottának behatolnia kell a Keleti tengerbe. Segítséget kell nyújtaniok Oroszországnak, mert közös létről van szó. Az orosz befolyásos körök úgy látszik keveset törődnek a kitűnő bázisok elvesztésével.

A német császár a Dardanelláknál.

Budapest, okt. 18.

A német császár tegnap a szultán jachtján hadihajók és torpedónaszádoktól kísérelve, a Dardanellákhoz utazott.

Ujabb elsüllyesztések.

Budapest, okt. 18.

Berlinből jelentik: Buvárhajóink újabban tizenhatezer tonnát süllyesztettek el.

A szocialisták a hadihitel mellett.

Budapest, okt. 18.

A német szociáldemokraták nagygyűlése óriási szótöbbséggel elutasította azt az indítványt, hogy a hadihitelhez való hozzájárulást megtagadják.

Mese.

Budapest, okt. 18.

A párisi Matin írja: Biztos információink szerint nemrégiben egy német diplomata érkezett Franciaországba, aki a császár és kancellár aláírásával hitelesített iratot vitt magával. Készen felkérték a francia kormányt, hogy svájci földön kezdjen tárgyalásokat Németországgal.

Zár alá vétel.

Budapest, okt. 18.

Wilson elrendelte az ellenséges alattvalók vagyonaikról a zár alá való vételét.

Németország blokálása.

Budapest, okt. 18.

Hágából jelentik: A Times arról értesül, hogy az antant párisi konferenciáján Németország teljes blokálásáról és Japán segítségéről lesz szó.

Az új választókerületek.

Budapest, okt. 18.

A választókerületek beosztásáról szóló javaslat még nem készült el; a választójogi miniszterium most dolgozik rajta.

Tüntetés a kenyér miatt.

Budapest, okt. 18.

A Neue Züricher Zeitung jelenti, hogy Dánia több városában, különösen Jütlandban nagy tüntetések voltak a drágaság ellen. Különösen Aalborgban öltöttek nagy mértéket. Mintegy hatezer emberből álló tömeg a városháza és a polgármester lakása elé vonult és beverte az összes ablakokat. A tüntetők azt követelték, hogy az ezerötszáz koronánál kisebb jövedelemmel bíróknak adjon az állam ingyen kenyeret és szénét. A tüntetésnek a rendőrség beavatkozása vetett véget.

Hazaárulási perek.

Budapest, okt. 18.

Zürichi lapoknak jelentik az olasz határról, hogy Rómában és Milanóban ismét tizenhat hazaárulási pört fognak a legutóbbi zavargásokkal kapcsolatban tárgyalni. A vádirat egész sereg embert, köztük asszonyokat is, vádol azzal, hogy egy elleneséges hatalom biztatására nyugtalanságot szerveztek a nagyobb olasz városokban.

Általános védkötelezettség.

Budapest, okt. 18.

Hágából jelentik: Megbízható hírek vannak arról, hogy Hollandia be akarja hozni az általános védkötelezettséget. A kormány hír szerint legközelebb benyújtja az erről szóló törvényjavaslatot.

Lapunk előfizetési ára:

Negyedévre	8 K
Egy hóra	3 K
Egész évre	32 K
Félévre	16 K

Színház.

Téli Színház.

Csütörtökön: Este: Alarcos bál. (Kezdeté 7 órákor. Bérlet 31 sz. C. A nézőtérre vezető ajtókat az előadás megkezdésekor bezárják.)

Pénteken: Boccacio. (Uj betanulással és uj szereposztással. Berky Lili vendéjátékával. Rendes helyárrakkal. Bérletszűnet XIV. sz. B. A bérelt páholyokat hétfő délelőtt 11 óráig tartja fenn a pénztár.)

Szombaton: D. u.: Kék róka. (13-adszor. Berky Lili vendéjátékával. Mérsékelt helyárrakkal.)

Szombaton: Este: Boccacio. (Uj betanulással, másodszer. Berky Lili vendéjátékával. Rendes helyárrakkal. Bérlet 32 sz. D.)

Vasárnap: D. u.: Sárga csikó. (Berky Lili vendéjátékával és Halmos Gyula fölépésével. Mérsékelt helyárrakkal.)

Vasárnap: Este: Mágnás Miska. (52-edszer. Berky Lili vendéjátékával. Rendes helyárrakkal. Bérletszűnet XV. sz. C. A bérelt páholyokat kedd délelőtt 11 óráig tartja fenn a pénztár.)

Berky Lili vendéjátéka. Suppéörök-életű, szépzenéjű vig operájának, a „Boccacio“-nak pénteken este lesz a reprise, melynek különös vonzó erőt és érdekességet Berky Lili fellépése ad, ki ez alkalommal is a címszerepet fogja játszani.

Paraszibecsület és Eljegyzés lámpafénynél. Hétfőn este rendes bérletfolyamban Mascagni zenedramája, a „Paraszibecsület“ fog színpadra kerülni a következő szereposztásban: Santuzza — Lavay Ilonka, Lola — Bátori Elza, Turiddu — Papp László és Alfio — Halmos Gyula. Előtte Offenbach kedves és bájos egyfelvonásos operettjét, az „Eljegyzés lámpafénynél“ adják. A jegyek árusítását szombaton reggel kezdi meg a pénztár.

A budai ház. A színház legközelebbi ujdonsága Ráskai Ferenc 3 felvonásos vígjátéka, a „Budai ház“ lesz, mely a jövő hét közepén fog bemutatásra kerülni.

Gertrude Foerstl hangversenye. Illusztris vendég fog csütörtökön, a színház második délutáni hangversenyén fellépni: Gertrude Foerstl kamaranékesnő. Neve a kolozsvári közönség előtt talán kevésbé ismert, de aki figyelemmel kíséri a külföldi sajtó legelőkelőbb organumainak művészeti rovatát, lépten-nyomon találkozni fog nevével, kinek hangverseny-körutjáról csak a legnagyobb dicsérő és magasztaló kritikákat lehet olvasni. A jegyeket szombaton reggel kezdi a pénztár árusítani.

A más férje — az Urániában. Holnap, pénteken Henny Portennel a főszerepben egyetlenegy napig lesz a „Más férje“ az Urániában látható.

Satanell — az Egyetem-mozgóban. A magyar filmtéchnika legújabb alkotását Fenyvesi Emillel a címszerepben pénteken és szombaton fogja az Egyetem-mozgó bemutatni.

Felolós szerkesztő és laptulajdonos:
Magyary Mihály

Szerkesztő: Dr. Polcz Radó ügyvéd

Szinkör-mozgó.

Előadások	Előadások
hétköznapokon:	ünnepek- és vásárnap
Első előadás 6 órákor	Első előadás 2 óra
Második „ 7 ¹ / ₂ „	Második „ 4 fél „
Harmadik „ 8 ¹ / ₂ „	Harmadik „ 5 „
Negyedik „ 9 ¹ / ₂ „	Negyedik „ 7 fél „
	Ötödik „ 8 „
	Hatodik „ 10 fél „

Műsor:

Csütörtökön, pénteken és szombaton

Fekete gyémántok II.

Helyárak:

Páholytűs	1.50 [kor.
Földszinti ülés	1 kor.
Alsó erkély	70 [kor.
Felső erkély	50 [kor.

Uránia Színház

Műsor:

Csütörtökön

Sehonnai kisasszony.

Egyetem-mozgó.

Előadások kezdete:

Hétköznapokon: 6, 7¹/₂, 8¹/₂, 9¹/₂ órákor.

Vasár- és ünnepnapokon:

2¹/₂ óra 4, 5¹/₂ óra 7, 7¹/₂ óra 10 órákor.

Műsor:

Pénteken és szombaton

Satanell.